

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – DUBEN 2013

1. 4. ve 22.00 SELČ
15. 4. ve 21.00 SELČ
30. 4. ve 20.00 SELČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

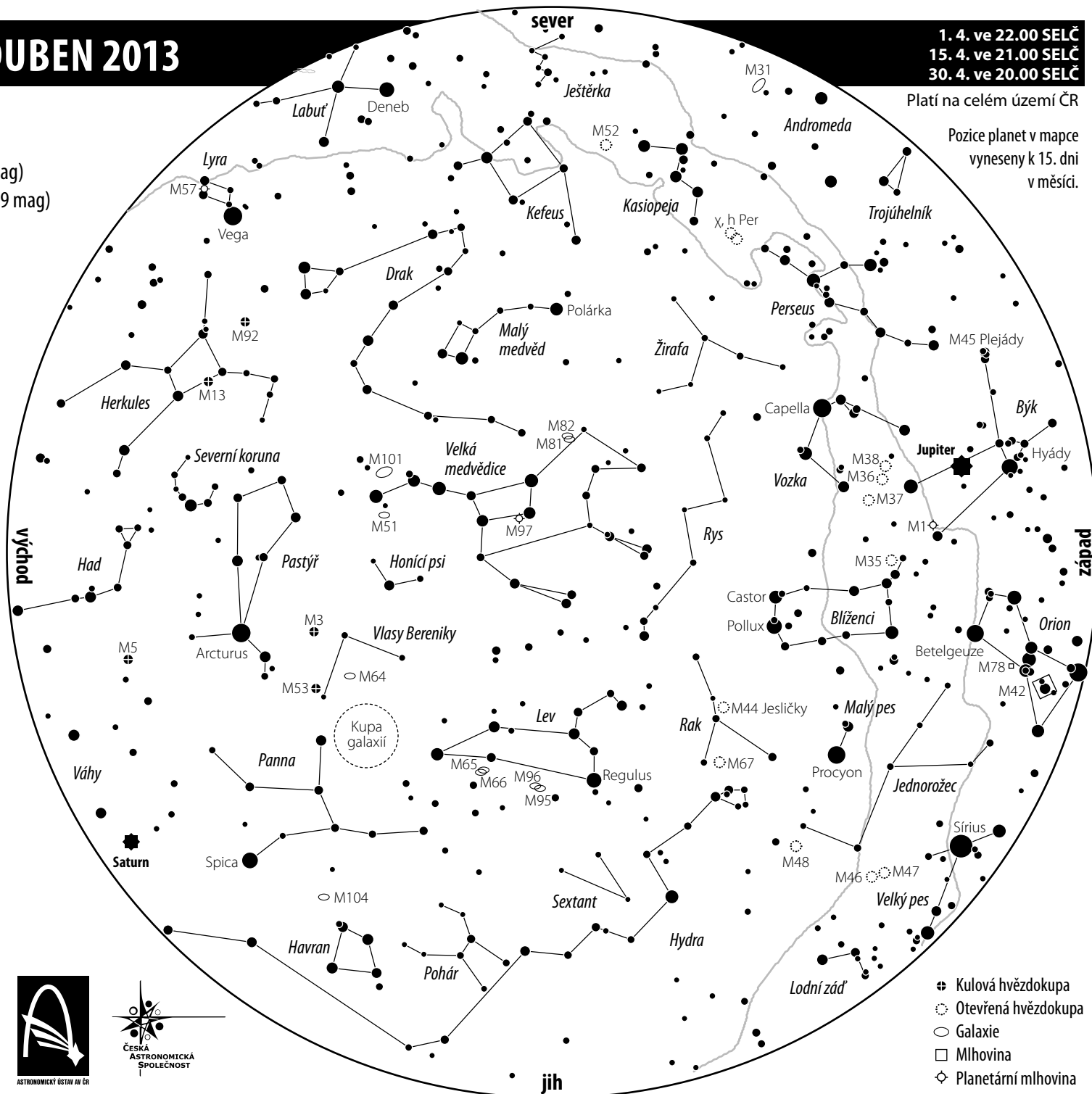
PLANETY

- Merkur – počátkem měsíce nízko na ranní obloze nad JVV (0,3 mag)
- Venuše – v druhé polovině měsíce na večerní obloze nad SZZ (-3,9 mag)
- Mars – nepozorovatelný
- Jupiter – na večerní obloze v souhv. Býka (-2,0 mag)
- Saturn – na obloze téměř celou noc v souhv. Vah (0,2 mag)
- Uran – nepozorovatelný
- Neptun – na ranní obloze

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

- 3. Měsíc v poslední čtvrti (4.38 UT)
- 3.–4. Kometa PanSTARRS prochází kolem galaxie M31 And
- 9. Kometa 273P/2012 V4 prochází kolem galaxie M101 UMa
- 10. Měsíc v novu (9.38 UT)
- 14. Měsíc v konjunci s Jupiterem
- 15. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 404 862 km)
- 18. Měsíc v první čtvrti (12.31 UT)
- 18. Mars v konjunci se Sluncem
- 22. Maximum meteorického roje Lyrid (11.30 UT),
10–20 jasných rychlých meteorů za hodinu, letos rušeno
měsíčním svitem
- 25. Měsíc nedaleko Spici (α Vir), cca 1° na ranní obloze, zákryt
viditelný z jižní Afriky a Ameriky
- 25. Měsíc v úplňku (19.59 UT)
- 25. Částečné zatmění Měsíce s maximem ve 20.08 UT,
nedaleko Saturn, časový průběh viz 2. strana
- 27. Měsíc v perigeju (nejblíže Zemi – 362 268 km)
- 28. Měsíc u Antara (α Sco) – na ranní obloze
- 28. Saturn v opozici se Sluncem

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h
Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ♁ Planetární mlhovina

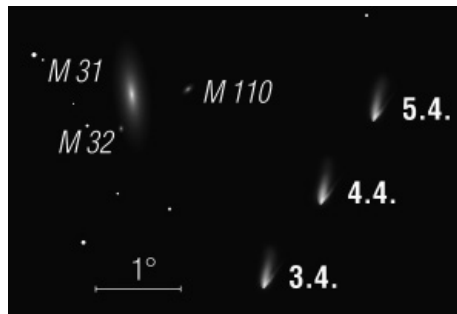
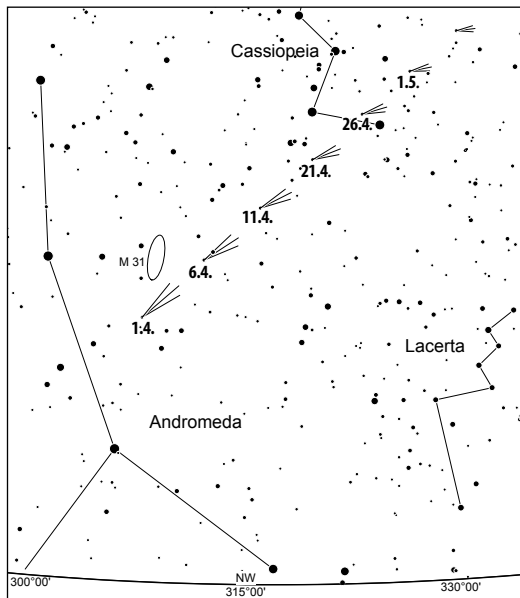
MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – DUBEN 2013

V dubnu můžeme stále dobře pozorovat **kometu C/2011 L4 (PanSTARRS)** jejíž výška nad obzorem se postupně zvětšuje, ale na úkor pozvolna slábnoucí jasnosti komety, která v průběhu měsíce klesne z 5 mag na 7 mag. Je však stále dobře viditelná i v malém triedru, kde vynikne její ohon. Ve dnech 3.–4. dubna se promítá nedaleko jasné galaxie M31 v souhv. Andromedy, což bude pěkná kompozice na fotografii. Z dalších komet se majitelé větších dalekohledů (>25 cm) mohou večer poohlédnout po kometě **C/2012 L2 (LINEAR)** v souhv. Býka (cca 12 mag). Kolem velké spirální galaxie M101 bude 9. 4. procházet kometa **273P/2012 V4 (Pons-Gambart)** s jasností kolem 13 mag. Na ranní obloze ve Vahách potom čeká **C/2011 R1 (McNaught)** cca 12,5 mag a **C/2006 S3 (LONEOS)** cca 13 mag.

Z planet spatříme na večerní obloze stále majestátní **Jupiter** jako jasný objekt v souhv. Býka. Jeho úhlový průměr je kolem 35" a na jeho povrchu pořád spatříme řadu detailů i malými dlekohledy. Galileovské měsíce lze identifikovat pomocí diagramu vpravo. Časy přechodů GRS zjistíte na internetu (např.: www.skyandtelescope.com/observing/objects/javascript/3304091.html).

Ideální pozorovací podmínky nastávají pro **Saturn**. Večer vychází kolem 22 hod. v souhvězdí Vah a na obloze je celou noc. Kulminuje kolem 2 hod., kdy je téměř 30° nad jižním obzorem. Již v silnějším triedru uvidíme elipsovitý tvar a i malý dalekohled zvětšující 30–50× odhalí podstatu prstenců. Ty se v průběhu roku pomalu stále více rozevírají. Větší dalekohled (>10 cm) ukáže v prstenci Cassiniho dělení, příp. stín planety na prstenci a nevýrazné pruhy na kotoučku planety, který má úhlový průměr 19". Hezký pohled je na soustavu jeho měsíců – nejjasnější Titan (8,5 mag) uvidíte i v malém dalekohledu, větší amatérské přístroje pak ukáží Rheu, Tethys, Dione, Iapetus či dokonce Encelade.

Částečné zatmění Měsíce 25. 4. nastane u nás krátce po jeho východu a bude viditelné v celém svém průběhu. Orientační časy jednotlivých fází v SELČ jsou: P1 vstup Měsíce do polostínu 20.04 | U1 začátek částečného zatmění 21.54 | maximum střed zatmění 22. 08 | U4 konec částečného zatmění 22.21 | P4 výstup Měsíce z polostínu 00.11 hod.

Vyhledávací mapka s pozicemi komety PanSTARRS večer nad severozápadem v dubnu 2013. Obrázek uprostřed simuluje průlet téže komety kolem galaxie M31 v Andromedě ve dnech 3.–5. 4. Schéma vpravo znázorňuje průběh částečného zatmění Měsíce dne 24. dubna večer.

